Yönetsel Etkililik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yönetsel Etkililik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33439

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yönetsel Etkililik Ölçe?i, ?ra ve ?ahin (2010) taraf?ndan Türkçe'ye uyarlanan bir ölçektir. Bu ölçek, özellikle e?itim kurumlar? ba?lam?nda, yöneticilerin sergiledi?i etkililik düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmeyi amaçlamaktad?r. Ölçe?in orijinal formunda herhangi bir yap? geçerli?i veya güvenirlik çal??mas? yap?lmam?? olmas? nedeniyle, uyarlama çal??mas?, psikometrik özelliklerin yeniden belirlenmesine odaklanm??t?r. Yap?lan analizler sonucunda ölçe?in be? alt boyuttan olu?tu?u ve yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?u tespit edilmi?tir.

Ölçe?in geli?tirme süreci, aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) kullan?larak yap? geçerli?ini sa?lamay? ve belirlenen alt ölçekleri netle?tirmeyi içermi?tir. Bu çal??ma, ölçe?in yönetim bilimleri alan?nda uygulamal? ara?t?rmalarda kullan?lmas? için sa?lam bir zemin haz?rlamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Yönetsel Etkililik, Ölçek Uyarlamas?, Faktör Analizi, Yönetim, Liderlik, Örgütleme, Güvenirlik, ?ç Tutarl?l?k.

Yazarlar

?ra, N., ?ahin, S.

Amaç

Yönetsel Etkililik Ölçe?i'nin temel amac?, yöneticilerin faaliyetlerini ne derece ba?ar?l? ve hedefler do?rultusunda gerçekle?tirebildiklerini tespit etmektir. Ölçek, özellikle akademik kurumlar gibi karma??k organizasyonlarda yönetsel fonksiyonlar?n (planlama, karar verme, örgütleme, ileti?im, liderlik) etkinli?ini ölçmek üzere Türkçe'ye uyarlanm??t?r.

Uyarlama çal??mas?, Türk kültürüne ve yönetim prati?ine uygun olarak ölçe?in psikometrik özelliklerini yeniden tesis etmeyi hedeflemi?tir. Bu sayede, Türkiye'deki e?itim yöneticilerinin ve di?er organizasyonlardaki yöneticilerin etkililik düzeyleri objektif kriterlerle de?erlendirilebilmektedir.

Yap?sal Özellik

Ölçek, yöneticilik rolünün farkl? boyutlar?n? kapsayan çok boyutlu bir yap? ölçmektedir. Yönetsel etkililik, uyarlama çal??mas? sonucunda belirlenen be? temel alt ölçek arac?l???yla kavramsalla?t?r?lm??t?r:

Planlama ve Karar Verme
Örgütleme ve ?nsan Kaynaklar? Yönetimi

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ekip Çal??mas?
?leti?im
Liderlik

Bu alt ölçekler, bir yöneticinin kaynaklar? kullanma, insanlar? motive etme ve örgütsel hedeflere ula?ma kapasitesini kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal formunda yap? geçerli?i ve güvenirlik çal??malar? eksik oldu?u için, uyarlama çal??mas?nda yap? geçerli?inin sa?lanmas? temel öncelik olmu?tur. Bu amaçla, veri analizi için aç?mlay?c? (ke?fedici) faktör analizi kullan?lm??t?r.

Faktör analizinde, Büyüköztürk (2009) taraf?ndan belirlenen standart ölçütler esas al?nm??t?r:

Her bir faktörde yer alan maddelerin anlamsal ve içeriksel tutarl?l???.
Faktör özde?erlerinin (eigenvalue) 1 veya 1'in üzerinde olmas?.
Bir maddenin kendi faktöründe ".40" ve üzerinde bir faktör yüküne sahip olmas?.
Maddenin yer ald??? faktördeki yük de?eri ile di?er faktörlerdeki yük de?erleri aras?ndaki fark?n en az ".10" olmas?.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???, her bir alt ölçek için ayr? ayr? alfa iç tutarl?l?k katsay?s? hesaplanarak de?erlendirilmi?tir. Elde edilen güvenirlik katsay?lar?, ölçe?in alt boyutlar?n?n yüksek düzeyde tutarl? oldu?unu göstermektedir:

Planlama ve Karar Verme alt ölçe?i için Alfa Katsay?s?: **.94**
Örgütleme ve ?nsan Kaynaklar? Yönetimi alt ölçe?i için Alfa Katsay?s?: **.94**
Ekip Çal??mas? alt ölçe?i için Alfa Katsay?s?: **.89**
?leti?im alt ölçe?i için Alfa Katsay?s?: **.90**
Liderlik alt ölçe?i için Alfa Katsay?s?: **.84**

Bu yüksek alfa de?erleri, ölçe?in ilgili yap?y? ölçmede güvenilir oldu?unu ve tekrarl? ölçümlerde benzer sonuçlar verebilece?ini i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Yap? geçerli?ini sa?lamak ve alt ölçekleri olu?turmak amac?yla aç?mlay?c? faktör analizi kullan?lm??t?r. Analizler, SPSS 17.0 program? kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir.

Faktör analizine haz?rl?k a?amas?nda, verilerin faktörle?tirilmeye uygunlu?unu belirlemek

ARABPSYCHOLOGY.COM

amac?yla KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) örneklem yeterlili?i testi ve Barlett testi uygulanm??t?r. Faktör analizi, ayn? yap?y? ölçen de?i?kenleri gruplayarak ölçmeyi daha az say?da faktörle aç?klamay? hedefleyen temel bir istatistiksel tekniktir. Bu analizler sonucunda ölçe?in be? temel boyutta topland??? görülmü?tür.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i

Format: Likert Tipi (Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Akademik Personel ve Ö?retim Elemanlar? (Yönetimsel roller ba?lam?nda)

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an Popülasyon)

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?n?n yap?ld??? popülasyon detaylar? kaynakta detayl? belirtilmemi?tir; ancak maddeler fakülte ba?lam?nda yönetsel etkilili?e odaklanmaktad?r.

Test Metodolojisi: Aritmetik ortalama, yüzde, KMO, Barlett testi, faktör analizi ve güvenirlik analizleri kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Yönetim, E?itim Yönetimi, Etkililik, Liderlik, Karar Verme, Örgütleme, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Nejat ?ra

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: nejat.ira@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, ?ra ve ?ahin taraf?ndan 2010 y?l?nda Türkçe'ye uyarlanm??t?r. Kullan?m izni ve ücret bilgisi için sorumlu yazar (Nejat ?ra) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: yonetsel-etkililik-olcegi-

ARABPSYCHOLOGY.COM

toad.pdf

Kaynaklar

?ra, N. ve ?ahin, S. (2010). Yönetsel Etkililik Ölçe?inin Türkçeye uyarlanmas?. *Buca E?itim Fakültesi Dergisi, 28*: 16-29.
Büyüköztürk, ?. (2009). Sosyal Bilimler ?çin Veri Analizi El Kitab?: ?statistik, Ara?t?rma Deseni, SPSS Uygulamalar? ve Raporlama. Ankara: Pegem Akademi.

Yönetsel Etkililik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

19-Fakülte de bütçe fonlar?n?n da??t?m? adil bir ?ekilde yap?lmaktad?r.
29-Fakülte, ö?retim elemanlar?ndan, bireysel hedeflerine ula?malar? yönündeki geli?melerini, düzenli aral?klarla de?erlendirmelerini beklemektedir.
20-Fakülte, eylemlerine yol gösterecek politika ve düzenlemelere sahiptir.
5-Fakülte, ö?retim elemanlar?n?, bireysel amaçlar?n? gerçekle?tirmesi için te?vik etmektedir.
8-Al?nan bütçe kararlar? fakültenin amaçlar?n? gerçekle?tirecek yeterliktedir.
9-Fakülte ö?retim elemanlar?, fakülte bütçesinin haz?rlanmas? sürecine kat?lmaktad?rlar.

ARABPSYCHOLOGY.COM